

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318203856
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8318203856.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci Ing. W. I., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXX, N., zast. JUDr. Vladimírom Šatníkom, advokátom, Mierová 64/2, Humenné, proti žalovanému Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 521,36 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 23.10.2019 č.k. 10C 36/2018-81 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že
I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 331,94 eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 331,94 eur od 4.9.2018 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietla.
III. Priznáva žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 27,34%.
IV. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.
2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť mu sumu 521,36 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 331,94 eur od 21.1.2008 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
3. Svoju žalobu odôvodnil tým, že ju podáva v súlade s ustanoveniami § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.. Škoda vznikla žalobcovi pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu na základe osobitného predpisu - zákona č. 233/1995 Z.z.. Dňa 14.5.2001 sa začalo exekučné konanie z podnetu žalobcu pod sp.zn. 14Er 1248/2001 za účelom vymoženia sumy 100 000.-Sk s prísl.. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo dané súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Kisterovi. Na základe písomnej výzvy exekútora, žalobca dňa 21.5.2001 uhradil preddavok na trovy exekúcie vo výške 10 000.-Sk t.j. 331,94 eur. V priebehu exekúcie bol súdny exekútor JUDr. Milan Kister odvolaný z funkcie exekútora a na jeho miesto ako náhradník, nastúpil dňa 6.8.2003 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Dňa 19.12.2005 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko inicioval zastavenie exekúcie z dôvodu, že povinný v exekučnom konaní 14Er 1248/2001 je bezmajetný. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 2.10.2006 bola exekúcia zastavená a žalobca ako oprávnený bol zaviazaný uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 119,90 eur. Po odvolaniach proti výroku o trovách exekúcie bol uznesením Okresného súdu Humenné č. 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011 zaviazaný na úhradu trov exekúcie povinný a to vo

výške 69,04 eur. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že vysporiadanie zloženého preddavku má vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Preto žalobca podal voči JUDr. Jánovi Ferkovi žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť mu zložený preddavok na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. 18C 570/2012 zo dňa 29.9.2014, v ktorom súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 331,94 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 14.10.2012 do zaplatenia. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a odvolací súd rozsudkom č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení tohto rozsudku odvolací súd uviedol, že úlohou prvostupňového súdu bude zaoberať sa pasívnou legitimáciou žalovaného. V odôvodnení uviedol, že zaplatením preddavku, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a jeho nevrátením vznikla žalobcovi škoda a preto nárok žalobcu možno vyvodiť zo zodpovednosti za škodu.

V konaní vedenom na Okresnom súde Humenné č. 18C 570/2012 na pojednávaní dňa 22.1.2018 konajúca sudkyňa vyslovila právny názor spočívajúci v tom, že v prejednávanej veci by malo ísť o náhradu škody spôsobenú štátom v dôsledku nesprávneho úradného postupu jeho orgánu. Takýto predbežný názor sudkyňa odôvodnila tým, že nie je možné preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním exekútora a vznikom škody. Žalobca bol zároveň poučený o možnosti vymáhania náhrady škody od štátu podľa osobitného predpisu a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánu, ktorý za štát má vo veci konať.

Dňa 8.2.2018 žalobca požiadal príslušný ústredný orgán - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, teda žalovaného o náhradu škody vo výške 521,36 eur. Žalovaný listom zo dňa 3.9.2018 oznámil žalobcovi, že jeho žiadosti nebolo vyhovené.

Žalobca od zastavenia exekúcie doposiaľ vynaložil náklady v celkovej výške 521,36 eur, pričom suma 331,84 eur predstavuje zložený preddavok na trovy exekúcie a suma 189,42 predstavuje trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 127,44 eur. Taktiež mu nesprávnym úradným postupom vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 9% ročne od 21.1.2008 do zaplatenia.

Vo svojej žalobe žalobca poukázal na ustanovenia § 16a, ods. 3 Exekučného poriadku, §9, ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

4. Spolu so žalobou predložil žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom adresovanú Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 8.2.2018, uznesenie Okresného súdu Humenné č. 18C 570/2012 zo dňa 22.1.2018, uznesenie Okresného súdu Humenné č. 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 34/2007 zo dňa 23.1.2008, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 15/2009 zo dňa 5.8.2009, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 4CoE 2/2011 zo dňa 27.5.2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016, rozsudok Okresného súdu Humenné č. 18C 570/2012 zo dňa 29.9.2014, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 5.9.2018.

5. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 3.12.2018 uviedol, že žalobca v podanej žalobe ako žalovaného označil Ministerstvo spravodlivosti SR a svoj nárok odvodzuje od zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 399/2010, v občianskom súdnom konaní (v súčasnosti sa aplikuje nový pojem „v civilnom sporovom konaní“) je povinnosťou žalobcu označiť účastníkov konania (v súčasnosti sa aplikuje nový pojem „strany sporu“) v súlade s § 79 O.s.p. (v súčasnosti § 132 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“).

Ak žalobca žaluje subjekt, ktorému z hmotného práva nevyplyvajú voči žalobcovi povinnosti, súd má proti týmto osobám žalobu zamietnuť. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na to, že Ministerstvo spravodlivosti SR nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní, kde žalobca namieta nesprávny úradný postup súdneho exekútora. Správnosť záverov žalovaného bola verifikovaná okrem vyššie zmieneného nálezu Ústavného súdu SR aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2Co 145/2015-110 zo dňa 23.09.2015, kde Krajský súd v Bratislave konštatoval, že „zodpovedným subjektom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je výlučne len štát - Slovenská republika (tak bolo aj podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorý bol zrušený zákonom č. 514/2003 Z. z.). Za štát koná v tej-ktorej konkrétnej veci ten štátny orgán, ktorého opätovne určuje zákon č. 514/2003 Z. z. Proti štátu sa navrhovateľ náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (č. 58/1969 Zb.), ale vôbec nedomáhal a nedomáha. Už len

tieto rozhodujúce právne skutočnosti mali za následok zamietnutie návrhu navrhovateľa. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď návrh zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie odporcu (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky)“. Z dôvodu, že nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, žalovaný žiada súd, aby žalobu zamietol.

Právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Zodpovednosť štátu za škodu, upravená v zákone č. 514/2003 Z. z., je jednou z foriem objektívnej zodpovednosti štátu, pričom štát zodpovedá za škodu podľa citovaného zákona za súčasného splnenia zákonných podmienok, ktorými sú:

- existencia škody,
- nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup,
- príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím orgánu štátu resp. nesprávnym úradným postupom.

Existencia týchto podmienok musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná a nestačí len pravdepodobnostný záver o splnení niektorej z nich. Dôkazné bremeno v tomto smere leží na poškodenom.

Žalobca požaduje náhradu majetkovej škody v celkovej sume 521,36 € s prísl. pozostávajúcu z nasledovných položiek:

- skutočná škoda v podobe zaplateného preddavku na trovy exekúcie v sume 331,94 € s prísl.,
- trovy konania sp. zn. 18C/570/2012 v celkovej výške 189,42 €.

V zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je povinnosťou žalobcu preukázať existenciu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora.

V zmysle judikatúry, „škodou sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Poškodený je povinný vznik škody na svojej strane preukázať a v konaní o nároku na náhradu škody tak na žalobcovi leží dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla. Aby bol splnený tento zákonný predpoklad, musí škoda existovať najneskôr v dobe, kedy súd o uplatnenom nároku rozhoduje“ (porov. rozsudok NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 2601/2010).

V tejto súvislosti žalovaný primárne poukazuje na závery ustálenej judikatúry o povinnosti poškodeného subjektu uplatniť si svoju pohľadávku voči osobe súdneho exekútora ešte pred jej uplatnením v konaní o náhradu škody, nakoľko v opačnom prípade nie je možné konštatovať vznik škody na strane poškodeného subjektu, keďže tento nevyužil všetky prostriedky pre vymoženie svojho práva. Pokiaľ totiž poškodený spoľahlivo nepreukáže, že jeho pohľadávka voči súdnemu exekútorovi sa stala nevymáhateľnou (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nemožno hovoriť o škode, za ktorú by niesol zodpovednosť štát konajúci prostredníctvom príslušného orgánu verejnej moci v intenciách ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cz 110/84 publikovaný pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR, ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 M Cdo 8/2007, sp.zn. 4Cdo 199/2005 či Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 361/2009: „Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným“. (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 361/09 z 26.11.2009

Zo skutkových okolností prípadu žalobcu vyplýva, že hoci žalobca inicioval súdne konanie o zaplatenie sumy 331,94 € s prísl. priamo voči osobe súdneho exekútora v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 18C/570/2012, a to žalobou podanou dňa 15.08.2012, predmetné konanie bolo v konečnom dôsledku zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby v celom rozsahu zo strany žalobcu na pojednávaní uskutočnenom dňa 22.01.2018. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že procesný neúspech žalobcu v konaní sp. zn. 18C/570/2012 bol zavinený výlučne dispozitívnym úkonom (späťvzatím žaloby v celom rozsahu) samotného žalobcu.

Z tohto dôvodu je v prípade žalobcu (pri zohľadnení vyššie citovanej judikatúry) nutné dospieť k záveru, že žalobca svojim konaním zapríčinil zastavenie konania sp. zn. 18C/570/2012 o zaplatenie sumy 331,94 € s prísl., čím zaviniť bezúspešnosť domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia priamo od súdneho exekútora, čo per se vylučuje právo žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Na tomto mieste žalovaný súčasne zdôrazňuje, že v prípade žalobcu nemožno hovoriť ani o naplnení predpokladu faktickej nevymáhateľnosti pohľadávky žalobcu od súdneho exekútora, nakoľko zastavenie konania nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci (res iudicata) a preto nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to existencia samotnej škody.

6. Za súčasného stavu teda nie je možné konštatovať vznik škody ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Je pritom potrebné zdôrazniť, že štát nie je univerzálny sukcesor za akúkoľvek vzniknutú škodu a nemôže vstupovať do práv a povinností tretích osôb. Pokiaľ existuje možnosť vymoženía pohľadávky mimo konania o náhradu škody, nie je možné konštatovať nevyožiteľnosť pohľadávky, a teda ani vznik škody ako takej.

V časti požadovanej majetkovej škody v podobe trov konania sp. zn. 18C/570/2012 v celkovej výške 189,42 € žalovaný poukazuje predovšetkým na tú skutočnosť, že žalobca v konaní doposiaľ nepredložil jediný dôkaz verifikujúci jednak úhradu súdneho poplatku v konaní sp. zn. 18C/570/2012 ako ani jeho výšku a taktiež nepreukázal realizáciu jednotlivých úkonov právnej služby ako ani úhradu trov právneho zastúpenia, ktorej náhrady sa domáha.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Z dikcie vyššie citovaného ustanovenia explicitne vyplýva, že poškodený subjekt má nárok na náhradu škody v podobe účelne vynaložených trov konania, ktoré mu vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu. V prípade žalobcu je však zrejmé, že ním požadovaná náhrada trov konania nevznikla v namietanom exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 14Er/1248/2001, ale v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 18C/570/2012. Predmetné konanie bolo navyše zastavené výlučne z dôvodu späťvzatia žaloby samotným žalobcom t. j. žalobca procesne zaviniel zastavenie konania a tým zapríčinil svoj procesný neúspech v konaní sp. zn. 18C/570/2012. Je absurdné, aby žalobca delegoval na žalovaného zodpovednosť za svoj procesný neúspech, ktorý bol v konečnom dôsledku vyvolaný dispozičným úkonom žalobcu v podobe späťvzatia podanej žaloby.

Žalovaný zároveň zdôrazňuje, že skutočnosť, že žalobca vynaložil v súdnom konaní sp. zn. 18C/570/2012 peňažné prostriedky za účelom úhrady súdneho poplatku ako aj trov právneho zastúpenia, neznamená, že ich náhradu si môže automaticky dôvodne uplatňovať ako škodu.

K prípustnosti aplikácie § 31 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.04.2017

Posledná novela zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov nadobudla účinnosť dňa 01.04.2017, pričom jedným z novo koncipovaných ustanovení bolo ustanovenie § 31 Exekučného poriadku.

7. Podľa § 31 ods. 3 Exekučného poriadku, náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor podľa tohto zákona a ktorú má podľa poisťovnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhrádza poisťovateľ priamo poškodenému. Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu tejto škody priamo od poisťovateľa; na tento účel mu komora na jeho žiadosť poskytne potrebné údaje.

Podľa § 31 ods. 4 Exekučného poriadku, štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, len ak ju nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora; to platí rovnako v prípade, ak súd uložil povinnosť podľa § 29 ods. 12.

Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

V nadväznosti na vyššie citované ustanovenia Exekučného poriadku, žalovaný zastáva názor, že zmena právnej úpravy zodpovednosti exekútorov za spôsobenú škodu reflektuje závery súdnej praxe o prednosti nároku z titulu bezdôvodného obohatenia pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a zároveň inkorporuje do Exekučného poriadku aj prednosť uspokojenia z majetku poisťovateľa (povinnosť exekútora uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu je výslovne zakotvená v § 12 ods. 2 Exekučného poriadku) pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Inak povedané novela Exekučného poriadku účinná od 01.04.2017 verifikuje správnosť argumentácie žalovaného uvedenej na predchádzajúcich stranách, kedy zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú súdnym exekútorom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je daná až vtedy, keď poškodený subjekt spoľahlivo preukáže, že jeho nárok nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora.

V tejto súvislosti žalovaný poukazuje aj na dôvodovú správu k zákonu č. 2/2017 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok účinný od 01.04.2017, z ktorej okrem iného vyplýva, že „vo všeobecnej rovine sa upravuje základná zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobí v súvislosti s výkonom činnosti podľa Exekučného poriadku. Zodpovednosť exekútora sa pritom vzťahuje aj na konanie jeho zamestnancov. Exkulpácia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú exekútorom sa upravuje štandardne v porovnaní s inými profesiami. Stanovujú sa jasné pravidlá pre uplatnenie nároku poškodeného

na náhradu škody. Náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor a ktorú má podľa poistnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhrádza poisťovateľ (tzn. poisťovňa, s ktorou má súdny exekútor uzatvorenú poistnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu podľa § 12 ods. 2 Exekučného poriadku) priamo poškodenému, pričom poškodený si môže uplatniť právo na náhradu škody priamo od tohto poisťovateľa. V záujme predísť v budúcnosti pochybnostiam, či štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, sa v odseku 3 výslovne uvádza, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom len vtedy, ak túto nebolo možné uspokojiť. Ak súd vydal pokynové uznesenie, je exekučným titulom. Nárok voči štátu je teda subsidiárny.“

Samotný zákon č. 2/2017 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal Exekučný poriadok neobsahuje intertemporálne t. j. prechodné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave zodpovednosti exekútora za škodu, preto má žalovaný za to, že jeho znenie je potrebné aplikovať aj v súvislosti so zodpovednosťou exekútorov za škodu vzniknutou pred 01.04.2017.

8. Práva teória i prax diferencuje medzi pravou a nepravou retroaktivitou. Nepravé spätné pôsobenie zákona znamená len, že nový zákon právne kvalifikuje minulé skutočnosti alebo že modifikuje, prípadne ruší existujúce právne následky. Na rozdiel od pravej retroaktivity, u nepravej retroaktivity platí zásada všeobecnej prípustnosti. Na tomto mieste žalovaný zároveň odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, v ktorom Najvyšší súd SR konštatoval, že „za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim alebo mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy.“ (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/98/2010 zo dňa 29. 06. 2010). Vychádzajúc z uvedeného, keďže zákon č. 2/2017 Z. z. neobsahuje prechodné a záverečné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave novokoncipovanej zodpovednosti exekútora za škodu, je potrebné vychádzať z toho, že nepravá spätná retroaktivita je v danom prípade prípustná. Pokiaľ by mal zákonodarca v úmysle zabrániť prípustnosti nepravej spätnej retroaktivity právnych noriem (tak, ako napr. v ustanovení § 243h Exekučného poriadku) výslovne by to upravil v prechodných a záverečných ustanoveniach vo vykonanej novele Exekučného poriadku.

Na tomto mieste žalovaný zdôrazňuje, že ustanovenie § 243h ods. 1 Exekučného poriadku upravuje účinky zákona č. 2/2017 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok výlučne vo vzťahu k procesným úkonom exekútora pri výkone exekučnej činnosti, pričom zodpovednosť exekútora za škodu predstavuje osobitný inštitút upravujúci základné atribúty zodpovednosti za škodu v prípade exekútorov, vrátane mechanizmu uplatňovania náhrady škody voči exekútorovi, poisťovateľovi podľa poistnej zmluvy a štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu žalovaného a absenciu intertemporálnych ustanovení zákona č. 2/2017 Z. z. vo vzťahu k zodpovednosti exekútorov za škodu, neexistuje žiadny legitímny dôvod vylučujúci priamu aplikáciu ustanovenia § 31 Exekučného poriadku v platnom znení, upravujúceho zodpovednosť exekútora za škodu, kedy výslovne stanovuje subsidiárny charakter nároku voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody v intenciách zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie niektorého zo zásahov podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a vzniku škody, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami. Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný.

9. Z dôvodu, že v prípade žalobcu neexistuje primárny predpoklad pre vznik práva na náhradu škody, a to existencia samotnej škody, žalovaný má za to, že v prejednávanej veci nie je možné dospieť ani k záveru o existencii príčinnej súvislosti medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a škodou. K uplatnenému úroku z omeškania žalovaný uvádza, že tento nepovažuje za opodstatnený. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu,

má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. V tejto súvislosti zastáva žalovaný názor, že žalobca nemá právo na zaplatenie úroku z omeškania od 21.01.2008, pretože v tom čase neexistoval žiadny dlh žalovaného voči žalobcovi, ktorý by bol splatný. Žalovaný zároveň namieťa žalobcom uplatnený úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 21.01.2008 do zaplatenia, nakoľko žalobcom uplatnená výška úroku z omeškania je vyššia ako zákonom stanovená výška t. j. 5 % ročne (sadzba úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch vzniknutých po 01.02.2013).

Podľa § 16 ods. 4 tretia veta zákona č. 514/2003 Z. z., ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Z citovaného ustanovenia teda explicitne vyplýva, kedy najskôr začína plynúť lehota omeškania, preto počiatok plynutia lehoty omeškania, tak ako ho vymedzil žalobca je nepochybne contra legem. V prípade žalobcu je nepochybne, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená dňa 01.03.2018, pričom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky písomne oznámilo žalobcovi výsledok predbežného prerokovania nároku na náhradu škody podaním zo dňa 03.09.2018, ktoré bolo žalobcovi doručená dňa 10.09.2018. Z uvedeného je potom zrejmé, že žalovaný sa nemohol dostať do omeškania pred dňom 02.09.2018. Napokon je potrebné skonštatovať, že aj v prípade ak by súd považoval nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému za dôvodný (teda že došlo k naplneniu predpokladov pre vznik nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z.) pre uplatnenie nároku už uplynula premlčacia doba ustanovená v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a žalovaný vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku vznáša námietku premlčania. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

10. Zo skutkových okolností exekučného konania sp. zn. 14Er/1248/2001 vyplýva, že Okresný súd Humenné uznesením, č. k. 14Er/1248/201-79 zo dňa 16.08.2011 (ďalej len „uznesenie“) uložil povinnému uhradiť súdному exekútorovi trovy exekúcie vo výške 69,04 € v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení predmetného uznesenia Okresný súd Humenné okrem iného poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 4CoE 2/2011-74 zo dňa 27.05.2011, v ktorom krajský súd výslovne konštatoval, že „povinnosť nahradiť trovy exekúcie je potrebné uložiť povinnému, pričom finančné vyporiadanie zloženého preddavku oprávneným vo výške 331,94 eur je povinný v zmysle ust. § 16a Exekučného poriadku vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko“. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalovaný zastáva názor, že najneskôr odo dňa doručenia uznesenia Okresného súdu Humenné t. j. odo dňa 05.09.2011 mal žalobca vedomosť o škode na jeho majetku, čím začala plynúť 3 ročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku na náhradu škody ustanovená v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá uplynula dňa 05.09.2014. Žalovaný zároveň zdôrazňuje, že na plynutie premlčacej doby nemohlo mať vplyv ani konanie sp. zn. 18C/570/2012, nakoľko sa v ňom meritórne nerozhodlo o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie súdneho exekútora (ktorý by nevyhnutne mal za následok zamietnutie žaloby), ale predmetné konanie bolo zastavené výlučne z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany žalobcu v celom rozsahu.

Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde podaná v roku 2018, stalo sa tak bezpochyby po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Ak by teda aj súd mal dospieť k záveru, že žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody je dôvodný, potom v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je prípadné právo žalobcu na náhradu škody, ktoré by mu vzniklo, premlčané a tomuto nie je možné priznať právnu ochranu.

11. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu na pojednávaní dňa 24.9.2019 opravil označenie žalovaného na Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23.3.2016 sp.zn. 3Cdo 75/2015, z ktorého jasne vyplýva, že pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33, ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 z.z., zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo neustanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich, pričom platí, že

obe zodpovednosti stoja veľa seba. Z ich dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Z vyššie uvedeného jasne vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku.

12. Na pojednávaní dňa 24.9.2019 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že pri všetkých svojich aktivitách vo vzťahu k vráteniu zálohy poskytnutej exekútorovi vo výške 331,94 eur sa žalobca riadil obsahom odôvodnení súdnych rozhodnutí, ktoré boli vydané v predchádzajúcich súdnych konaniach. Najprv išlo o uznesenie OS Humenné 14Er/1248/2001-79 zo dňa 16.8.2011 v spojení s predchádzajúcim rozhodnutím KS v Prešove, z ktorých vyplynulo to, že finančné vysporiadanie preddavku je povinný vykonať nástupca pôvodného exekútora JUDr. Kistera JUDr. Ján Ferko. Žalobca žaloval tohto exekútora a bol v prvom stupni úspešný. Odvolací súd však tento rozsudok zrušil a vyslovil právny názor, že ide o náhradu škody spôsobenej pri výkone exekučnej činnosti, za ktorú zodpovedá štát, keďže exekútor je štátom poverený vykonať exekúciu. Následne žalobca pod tlakom takto vysloveného právneho názoru a po poučení sudkyňou v novom konaní zbral svoju žalobu späť a svoj nárok si uplatnil voči žalovanému v tomto konaní. V súvislosti s takto podanou žalobou si treba uvedomiť, že ide o 84-ročného dôchodcu, ktorý dôveruje a stále dôveroval štátnym orgánom a hlavne súdom, u ktorých hľadal ochranu svojich práv, najmä práv na svoj majetok. Je nepochybné, že žalobca poskytol preddavok a tento mu nebol vrátený a ani nijakým spôsobom zúčtovaný. V danom prípade bol vznik škody jednoznačne preukázaný a ani výška škody nie je medzi účastníkmi sporná. Je preukázaná aj príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, keďže nebol zachovaný riadny postup pri odovzdávaní písomnej a hlavnej účtovnej agendy medzi jednotlivými exekútormi, čo napokon vyplýva aj z obsahu dokazovania vo veci vednej na OS Humenné č. k. 18C/570/2012. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania žalobca uviedol, že pokiaľ by sú akceptoval námietku premlčania zo strany žalovaného, tak v danom prípade, by vznesenie námietky premlčania žalovaným malo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O skutočnosť, že vznesená námietka by v danom prípade bola v rozpore s dobrými mravmi, v danom prípade z toho dôvodu, že žalobca ako účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia ÚS č. 176/2011, na ktoré v tejto súvislosti v podrobnostiach odkazuje.

13. Žalovaný na pojednávaní dňa 24.9.2019 uviedol, že zotrváva na námietke premlčania žalobcom uplatneného nároku. Žalobca si svoj nárok účinne uplatnil jednoznačne až po uplynutí trojročnej premlčacej subjektívnej lehoty. Poukaz práv. zást. žalobcu na údajný rozpor k tejto vznesenej námietke s dobrými mravmi považuje žalovaný za neúčinný a rozpor s dobrými mravmi sa v tomto prípade jednoznačne nedá konštatovať a vzťahuje sa na celkom iné prípady, napr. na trestné konania, ktoré trvali viac ako 10 rokov a v takomto prípade sa namieta práve uplatnenie nároku po uplynutí desaťročnej lehoty a pod.. Taktiež žalovaný zotrval v celom rozsahu na právnom názore, ktorý hovorí o tom, že žalobca si mal primárne svoj nárok uplatňovať voči súdnemu exekútorovi JUDr. Ferkovi ako vlastne spočiatku aj urobil a v podstate vlastným konaním zavinil zastavenie predmetného konania o vydanie bezdôvodného obohatenia. Jednoznačne tu preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu.

14. Zo spisu 18C 570/2012 súd zistil, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ Ing. W. I. proti odporcovi JUDr. Jánovi Ferkovi, súdnemu exekútorovi, domáhal zaplatenia sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania a náhrady trov konania. Predmetom návrhu bola záloha na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Z oznámenia Slovenskej komory exekútorov zo dňa 18.2.2014 vyplýva, že výkon funkcie súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera zanikol dňa 6.8.2003 a v čase zániku jeho funkcie ešte nebola zákonná povinnosť vykonania auditu, preto tento audit nebol vykonaný. Vo veci 18C 570/2012 bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 29.9.2014 a súd návrhu vyhovel do sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia (bod 7 a 12) vyplýva, že súd prvého stupňa sa nezaoberal právnou povahou dôvodu, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zaplatenie žalovanej sumy. Zaplatením preddavku na trovy exekúcie, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a následným nevrátením bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto žalobcom uplatnený nárok možno vyvodiť zo

zodpovednosti za škodu. V danej veci exekútor konal ako orgán verejnej moci, ako osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, a zároveň konal v rámci výkonu verejnej moci. Postupom súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera a žalovaného JUDr. W. R. bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto, ak súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že súd dané okolnosti odôvodňujúce vrátenie sumy 331,94 eur žalobcovi, mal postupovať v zmysle ustanovení zákona čl. 514/2003 Z.z. Zároveň v bode 14 tohto odôvodnenia odvolací súd skonštatoval, že v tomto konaní postavenie strán nie je vyvážené, a to s ohľadom na oblasť ich vzdelania a zložitosť sporu. Preto, vzhľadom na zabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivosti pre žalovaného by bolo vhodné upovedomiť ho o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Už v tomto konaní bolo predložené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23.3.2016 č. 3Cdo 75/2015. Na pojednávaní dňa 22.1.2018 v konaní č. 18C 570/2012 zobral žalobca svoju žalobu späť, pričom súd konanie zastavil a náhradu trov konania stranám nepriznal.

15. Súd vec právne posúdil podľa ust. § 1 písm. a), § 2, § 3, § 4 ods. 1 písm. a) bod 3, § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 16a zákona č. 233/1995 Z.z. účinného ku dňu 6.8.2003, § 19 zákona č. 514/2003 Z.z., § 112 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k nasledovným záverom.

16. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť mu sumu 521,36 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 331,94 eur od 21.1.2008 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Svoj nárok si žalobca uplatnil v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na základe skutočnosti, že dňa 14.5.2001 sa začalo exekučné konanie z podnetu žalobcu pod sp.zn. 14Er 1248/2001 za účelom vymoženia sumy 100 000.-Sk s prísl.. Poverenia na vykonanie exekúcie bolo dané súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Kisterovi. Na základe písomnej výzvy exekútora, žalobca dňa 21.5.2001 uhradil preddavok na trovy exekúcie vo výške 10 000.-Sk t.j. 331,94 eur. V priebehu exekúcie bol súdny exekútor JUDr. Milan Kister odvolaný z funkcie exekútora a na jeho miesto ako náhradník, nastúpil dňa 6.8.2003 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Dňa 19.12.2005 súdny exekútor JUDr. Ján Ferko inicioval zastavenie exekúcie z dôvodu, že povinný v exekučnom konaní 14Er 1248/2001 je bezmajetný. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 2.10.2006 bola exekúcia zastavená a žalobca ako oprávnený bol zaviazaný uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 119,90 eur. Po odvolaniach proti výroku o trovách exekúcie bol uznesením Okresného súdu Humenné č. 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011 zaviazaný na úhradu trov exekúcie povinný a to vo výške 69,04 eur. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že vysporiadanie zloženého preddavku má vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. Preto žalobca podal voči JUDr. Jánovi Ferkovi žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť mu zložený preddavok na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. 18C 570/2012 zo dňa 29.9.2014, v ktorom súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka zaviazal uhradiť žalobcovi sumu 331,94 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania od 14.10.2012 do zaplatenia. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a odvolací súd rozsudkom č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení tohto rozsudku odvolací súd uviedol, že úlohou prvostupňového súdu bude zaoberať sa pasívnou legitímáciou žalovaného. V odôvodnení uviedol, že zaplatením preddavku, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a jeho nevrátením vznikla žalobcovi škoda a preto nárok žalobcu možno vyvodiť zo zodpovednosti za škodu.

V konaní vedenom na Okresnom súde Humenné č. 18C 570/2012 na pojednávaní dňa 22.1.2018 konajúca sudkyňa vyslovila právny názor spočívajúci v tom, že v prejednávanej veci by malo ísť o náhradu škody spôsobenú štátom v dôsledku nesprávneho úradného postupu jeho orgánu. Takýto predbežný názor sudkyňa odôvodnila tým, že nie je možné preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním exekútora a vznikom škody. Žalobca bol zároveň poučený o možnosti vymáhania náhrady škody od štátu podľa osobitného predpisu a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánu, ktorý za štát má vo veci konať.

Dňa 8.2.2018 žalobca požiadal príslušný ústredný orgán - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, teda žalovaného o náhradu škody vo výške 521,36 eur. Žalovaný listom zo dňa 3.9.2018 oznámil žalobcovi, že jeho žiadosti nebolo vyhovené.

Žalobca od zastavenia exekúcie doposiaľ vynaložil náklady v celkovej výške 521,36 eur, pričom suma 331,84 eur predstavuje zložený preddavok na trovy exekúcie a suma 189,42 eur predstavuje trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 19,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 127,44 eur. Taktiež mu nesprávnym úradným postupom vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 9% ročne od 21.1.2008 do zaplatenia.

17. Súd mal v danom prípade preukázané, že zo strany žalobcu došlo k zloženiu preddavku na trovy exekúcie vo výške 331,94 eur súdnemu exekútorovi JUDr. Milanovi Kisterovi. Túto skutočnosť žiadna zo strán nepoprela. Taktiež bolo preukázané, že náhradníkom súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera sa od 6.8.2003 stal súdny exekútor JUDr. Ján Ferko. V konaní nebolo preukázané, že by došlo zo strany súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka k vyúčtovaniu preddavku vo výške 331,94 eur.

Žalovaný namietol v prvom rade pasívnu legitimáciu. K tomuto súd uvádza, že v žalobe je uvedené označenie žalovaného ako Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Správne označenie žalovaného uviedol žalobca aj v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 24.9.2019. Súd je teda toho názoru, že označenie žalovaného je správne a ten je vo veci pasívne legitimovaný v zmysle hore citovaných ustanovení § 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z..

K námietke žalovaného k existencii škody súd uvádza, že je nepochybné, že žalobca zložil zálohu vo výške 331,94 eur a táto záloha mu nebola náhradníkom súdneho exekútora zúčtovaná a ani vrátená. Keďže zo strany náhradníka súdneho exekútora JUDr. Jána Ferka nebolo žalobcovi preukázané v rámci exekučného konania, akým spôsobom bola ním zložená záloha použitá a zúčtovaná, súd mal za to, že takýmto konaním bola žalobcovi spôsobená škoda vo výške 331,94 eur. Náhradník súdneho exekútora jednoznačne porušil svoje povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 16a zákona č. 233/1995 Z.z. a to tým, že nevykonával finančné vyúčtovanie spisov, ktoré prevzal ako náhradník súdneho exekútora. Podľa názoru súdu sú splnené všetky náležitosti týkajúce sa uplatnenia škody a teda existencia a výška škody 331,94 eur, je známe kto túto škodu spôsobil - súdny exekútor pri výkone svojej činnosti a taktiež je preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním súdneho exekútora - tento porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 233/1995 Z.z. a nevykonával finančné zúčtovanie prevzatých spisov. Súd je teda toho názoru, že bol preukázaný vznik škody, skutočnosť, že škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone svojej činnosti a za túto škodu zodpovedá v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. žalovaný.

V časti požadovanej škody 189,42 eur sa súd stotožňuje s názorom žalovaného, že v tejto časti výška vzniknutej škody nebola žalobcom preukázaná. V konaní 18C 570/2012 nebola stranám sporu náhrada trov konania priznaná a žalobca nijako nezodpovedal výšku požadovanej sumy 189,42 eur ako trov predchádzajúceho konania. Preto aj súd v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

18. Pokiaľ žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že na daný prípad je možné aplikovať ustanovenia § 31 zákona č. 233/1995 Z.z. účinného od 1.4.2017 sa súd s názorom žalovaného nestotožňuje a má za to, že pokiaľ v zákone účinnom od 1.4.2017 nie je uvedené, že sa ustanovenia tohto zákona vzťahujú aj na prípady vzniknuté pred týmto dátumom, nie je možné aplikovať tento zákona na vzťahy vzniknuté pred dátumom 1.4.2017.

19. K námietke premlčania vnesenej žalovaným súd uvádza, že za začiatok plynutia premlčacej doby považuje dátum vydania súdneho rozhodnutia 14Er 1248/2001 zo dňa 16.8.2011, kde v odôvodnení tohto uznesenia sa uvádza, že vysporiadanie preddavku zloženého oprávneným vo výške 331,94 eur je povinný finančné vysporiadanie vykonať súdny exekútor JUDr. Ján Ferko v zmysle ustanovení § 16 Exekučného poriadku. Dňa 15.8.2012 podal žalobca žalobu proti súdnemu exekútorovi JUDr. Ferkovi a konanie sa viedlo pod sp.zn. 18C 570/2012 pre vymoženie sumy 331,94 eur. Konanie skončilo právoplatne zastavením uznesením zo dňa 22.1.2018 a nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.2.2018. Zo spisu 18C 570/2012 vyplýva, že v tomto konaní žalobca riadne pokračoval a bolo aj vydané rozhodnutie vo veci samej, súd rozhodol rozsudkom zo dňa 29.9.2014 a návrhu vyhovel do sumy 331,94 eur s príslušným úrokom z omeškania. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. 20Co 395/2015 zo dňa 7.6.2016 bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto uznesenia (bod 7 a 12) vyplýva, že súd prvého stupňa sa nezaoberal právnou povahou dôvodu, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zaplatenie žalovanej sumy. Zaplatením preddavku na trovy exekúcie, jeho nespotrebovaním, nevysporiadaním a následným nevrátením bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto žalobcom uplatnený nárok možno vyvodíť zo zodpovednosti za škodu. V danej veci exekútor konal ako orgán verejnej moci, ako osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, a zároveň konal v rámci výkonu verejnej moci. Postupom súdneho exekútora JUDr. Milana Kistera a žalovaného JUDr. Jána Ferka bola žalobcovi spôsobená škoda. Preto, ak súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že súd dané okolnosti odôvodňujúce vrátenie sumy 331,94 eur žalobcovi, mal postupovať v zmysle ustanovení zákona čl. 514/2003 Z.z.. Zároveň v bode 14 tohto odôvodnenia odvolací súd skonštatoval, že v tomto konaní postavenie strán nie je vyvážené, a to s ohľadom na oblasť ich vzdelania a zložitosť sporu. Preto, vzhľadom na zabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivosti pre žalovaného

by bolo vhodné upovedomiť ho o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Na základe tohto právneho názoru zobral žalobca žalobu späť a nevyčkal na právoplatné rozhodnutie vo veci. Súd je toho názoru, že počas konania vedeného pod sp.zn. 18C 570/2012 neplynula premlčacia doba a to od 15.8.2012 do 16.2.2018 a opätovne došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby od podania tejto žaloby, od 28.9.2018. Keď berieme začiatok plynutia premlčacej doby od 16.8.2011 (vyššie sú uvedené dôvody), tak premlčacia doba plynula od 16.8.2011 do 15.8.2012 a od 16.2.2018 do 28.9.2018 a teda k uplynutiu trojročnej premlčacej lehoty nedošlo.

Žalobca uviedol aj argumentáciu v prípade, ak by nárok bol premlčaný a uviedol, že vznesenie námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. V danom prípade súd pripúšťa, že by vznesenie námietky bolo v rozpore s dobrými mravmi v tom, že žalobca v pôvodnom konaní sa riadil názorom odvolacieho súdu a zobral žalobu na základe tohto názoru späť, aby mohol podať žalobu voči terajšiemu žalovanému. Na druhej strane žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 3Cdo 75/2015 zo dňa 23.3.2016, z ktorého vyplýva, že pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33, ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 z.z., zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo neustanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich, pričom platí, že obe zodpovednosti stoja veľa seba. Z ich dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Z vyššie uvedeného jasne vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva názorová nejednosť súdov, pričom v predchádzajúcom konaní žalobca nebol zastúpený advokátom, na čo poukázal aj Krajský súd v Prešove a nie je odborne zdatný, čím bol v nevýhodnom postavení voči druhej strane sporu. Takže aj pre prípad, že by mal byť nárok žalobcu premlčaný, súd je toho názoru, že vznesená námietka zo strany žalovaného je vzhľadom na vyššie uvedené v rozpore s dobrými mravmi.

Na základe hore uvedených skutočností súd zaviazal žalovaného na úhradu sumy 331,94 eur.

20. Žalovaný v podanom odvolaní proti výroku I. a III. napadnutého rozsudku navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu voči žalovanej zamietne.

21. Poukázal ďalej na to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Okrem námietok vo vzťahu k samotnej existencii subjektívneho práva žalobcu namietal najmä záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého v tejto veci nedošlo k uplynutiu trojročnej premlčacej lehoty s tým, že aj pre prípad, že by mal byť nárok žalobcu premlčaný, vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného je v rozpore s dobrými mravmi.

23. Na rozdiel od súdu prvej inštancie žalovaná zastáva názor, že v prípade žalobcu nedošlo k spočívaniu premlčacej doby od 15.8.2012 (podanie žaloby v konaní sp. zn. 18C/570/2012) do 16.2.2018 (právoplatnosť uznesenia Okresného súdu Humenné o zastavení konania sp. zn. 18C/570/2012), nakoľko v prípade žalobcu absentuje základný predpoklad výslovne zakotvený vo vyššie citovanom ustanovení § 112 Občianskeho zákonníka, a to podmienka riadneho pokračovania konania sp. zn. 18C/570/2012. Argumentácia žalovanej pritom reflektuje závery odbornej literatúry, z ktorej vyplýva, že ak sa súdne konanie o uplatnenom práve v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania zastavilo, nastáva stav, ako keby ku konaniu vôbec nedošlo. Veriteľ preto môže uplatniť to isté právo na súde znova, pokiaľ však premlčacia doba na jeho uplatnenie ešte neuplynula. Predpokladom spočívania premlčacej doby je, aby oprávnený (veriteľ) riadne pokračoval v začatom konaní. Účastník v konaní riadne pokračuje, ak svojimi procesnými úkonmi nebráni riadnemu priebehu konania, tak že toto konanie sa môže skončiť vydaním rozhodnutia vo veci samej alebo súdnym zmierom (tzv. meritórnym skončením konania).

24. Ak však veriteľ v začatom konaní na súde alebo inom príslušnom orgáne riadne nepokračuje, premlčacia doba sa skončí bez ohľadu na to, že právo už bolo uplatnené (premlčacia doba plynie aj

počas konania). V konaní riadne nepokračuje ten účastník, ktorý napríklad zoberie podanú žalobu späť, nepodá návrh na pokračovanie prerušeného konania, neopraví alebo nedoplní podanie a podobne.

25. Rovnako rozhodovacia prax dospela k záveru, že „uplatnením práva na súde nenastane spočívanie plynutia premlčacej doby v zmysle ust. § 112 Občianskeho zákonníka, ak v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania dôjde k zastaveniu súdneho konania“ (porov. R 3/2001) a taktiež, že „v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 OZ) aj ten účastník Občianskeho súdneho konania, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni priebehu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci“ (porov. R 32/1978).

26. Vzhľadom na skutkové okolnosti konania sp. zn. 18C/570/2012 (ktoré v konaní na súde prvej inštancie ani neboli sporné) je zjavné, že z dôvodu, že konanie vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 18C/570/2012 bolo právoplatne zastavené výlučne z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany žalobcu v celom rozsahu, t.j. v predmetnom konaní sa meritórne nerozhodlo o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie súdneho exekútora (ktorý by nevyhnutne mal za následok zamietnutie žaloby).

27. Navyše úvaha súdu prvej inštancie o spočívaní lehoty premlčania po dobu trvania konania sp. zn. 18C/570/2012 je absurdná aj z dôvodu, že nárok na zaplatenie pohľadávky žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia súdneho exekútora (uplatnený žalobcom v konaní sp. zn. 18C/570/2012) a nárok na náhradu škody v intenciách zákona č. 514/2003 Z.z. (uplatnený žalobcom v prejednávanej veci) predstavujú dva samostatné nároky voči dvom odlišným subjektom, preto uplatnenie jedného z nich na súde nemalo a ani nemohlo mať za následok spočívanie premlčacej doby vo vzťahu k druhému nároku.

28. Keďže žaloba o náhradu škody v tejto veci bola na súde prvej inštancie podaná v roku 2018, stalo sa tak bezpochyby po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby na uplatnenie práva. Napokon počiatok plynutia premlčacej doby bez akýchkoľvek pochybností stanovil aj samotný súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, a to na deň 16.8.2011. Ak teda súd prvej inštancie na jednej strane dospel k záveru, že v prípade žalobcu vznikla škoda a súčasne konštatoval, že nárok žalobcu nie je premlčaný, resp. vyhodnotil žalovanou vznesenú námietku premlčania ako nedôvodnú, vychádza rozhodnutie súdu prvej inštancie z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je daný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.

29. K otázke dobrých mravov v súvislosti so žalovanou vznesenou námietkou premlčania, žalovaná uvádza, že sa nestotožňuje so svojvoľným záverom, ku ktorému dospel súd prvej inštancie v bode 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ale naopak žalovaná zdôrazňuje, že v zmysle právnej teórie účelom premlčania je obmedzenie práva v čase za účelom stimulácie veriteľa k včasnému uplatňovaniu práva v zmysle zásady právo patrí bdelym. Inštitút premlčania súčasne plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov tým, že stimuláciou veriteľa k včasnému uplatneniu práva zabraňuje tomu, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časove neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa (tzv. vynútiteľnosti), spočívajúceho v uplatnení práva na súde. Obmedzenie vynútiteľnosti práva posilňuje právnu istotu v tom, že bráni existencii dlhotrvajúcich subjektívnych práv a im zodpovedajúcich povinností, ktoré, najmä pokiaľ ide o ich preukázanie, sú spojené s určitou spornosťou a dôkaznou núdzou. Je možné povedať, že povinnému subjektu je poskytnutá námietka premlčania ako účinná možnosť ochrany pred vyššie uvedenými negatívnymi dopadmi dlhotrvajúcich subjektívnych práv a povinností. Hoci posúdenie prípadného rozporu vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi je možné vyhodnotiť len s ohľadom na individuálne okolnosti konkrétneho prípadu, v zásade platí, že samotné vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

30. Odvolateľka ďalej poukazuje na rozhodovacia prax súdov (rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 1.6.2016, sp. zn. 11Co/752/2015), podľa ktorého „súlady výkonu práv a povinností s dobrými mravmi musí vychádzať z komplexného hodnotenia konkrétnej situácie a to na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto dotknutej). S prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a miestne a časové súvislosti a nezávislé od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Postačuje, že výkon práva je objektívne posudzovaný v rozpore s dobrými mravmi a zavinenie zo strany konajúcej, resp. jeho vedomosť tohto rozporu s dobrými mravmi nie je relevantná. Za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi sa považuje aj šikanózný výkon, ktorým sa nesleduje dosiahnutie určitého predpokladaného hospodárskeho cieľa a účelu sledovaného právnu

normou, ale výkon práva sa zneužíva zámerne na poškodenie iného, na oslabenie jeho postavenia, či znevýhodnenia. Vo všeobecnosti nemožno opodstatnene vznesenú námietku premlčania považovať za konanie, ktoré by zakladalo konanie v rozpore s dobrými mravmi, keďže inštitút premlčania je zákonným inštitútom a prispieva k právnej istote v právnych vzťahoch. Znakom konania zakladajúceho priamy úmysel poškodiť druhého účastníka je potrebné vyvodzovať z okolností existujúcich v čase uplatnenia námietky premlčania, ktoré musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty odopretím práva uplatniť námietku premlčania“.

31. Vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu žalobcu, ako aj vyššie uvedenú argumentáciu má žalovaná za to, že žalovanou vznesená námietka premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, kedy za zmätočné považuje úvahy súdu prvej inštancie o konkurencii nárokov podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nakoľko kľúčovou otázkou v prejednávanej veci bola konkurencia práva na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka a práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a skutočnosť, že žalobca v konečnom dôsledku vzal žalobu v konaní sp. zn. 18C/570/2012 späť, nemôže sankcionovať žalovanú v tom smere, že ňou dôvodne vznesenú námietku premlčania vyhodnotil súd prvej inštancie ako námietku premlčania v rozpore s dobrými mravmi, čím je daný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) C.s.p.

32. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

33. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného je opodstatnené.

34. Odvolací súd uprednostňujúc hľadisko procesnej ekonómie (R 29/1983) sa v odvolacom konaní prednostne zaoberal odvolacími námietkami smerujúcimi proti záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k žalovaným uplatnenej námietke premlčania.

35. Odvolací súd vzhľadom k odvolacím námietkam predovšetkým skúmal správnosť záveru súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu sa nepremičal, pretože žalobca riadne pokračoval v konaní, v ktorom došlo k spočívaniu premlčacej doby. Teda riadne pokračoval v konaní sp. zn. 18C/570/2012.

36. Správnosť uvedeného záveru, podľa názoru odvolacieho súdu možno zistiť len z jeho odôvodnenia, pričom v odôvodnení logické argumenty vedúce k takémuto záveru absentujú.

37. Treba prisvedčiť žalovanému, že vo všeobecnosti strana sporu riadne nepokračuje v konaní, keď zoberie bez vážnych dôvodov žalobu späť a v dôsledku späťvzatia žaloby dôjde k zastaveniu súdneho konania.

38. Z obsahu spisu 18C/570/2012 nepochybne vyplýva, že právny zástupca žalobcu zobral na pojednávaní dňa 22.1.2018 žalobu späť bez uvedenia dôvodu.

39. Ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že tak právny zástupca konal v dôsledku odôvodnenia skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu a práve táto skutočnosť bola vážnym dôvodom na späťvzatie žaloby, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zistiť nemožno.

40. Ak by aj podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo možné prijať jeho závery v tomto smere, vznesenie námietky premlčania žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu názorovej nejednotnosti súdov týkajúcej sa pasívnej legitímácie v sporoch o náhradu škody.

41. Znova treba prisvedčiť žalovanému, že vo všeobecnosti vznesenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože „v zmysle právnej teórie, účelom premlčania je obmedzenie práva v čase za účelom stimulácie veriteľa k včasnému uplatňovaniu práva v zmysle zásady právo patrí bdelym. Inštitút premlčania súčasne plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov tým, že stimuláciou veriteľa k včasnému uplatneniu práva zabraňuje tomu, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časove neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa (tzv. vynutiteľnosti),

spočívajúceho v uplatnení práva na súde. V zásade platí, že samotné vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

42. Ak súd prvej inštancie mal za to, že výkon tohto práva je v rozpore s dobrými mravmi, bolo potrebné uvedené dôvody osobitne zvýrazniť.

43. Súd prvej inštancie k uvedenému uviedol, že samotný žalobca v konaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3Cdo/75/2015 zo dňa 23.3.2016, z ktorého vyplýva, že pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33, ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Exekučný poriadok, ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo neustanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich, pričom platí, že obe zodpovednosti stoja vedľa seba.

44. Oproti rozhodnutiu 20Co/395/2015 zo dňa 7.6.2016 je tu názorová nejednotnosť súdov.

45. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že v predchádzajúcom konaní žalobca nebol zastúpený advokátom, nie je odborne zdatný, čím bol v nevýhodnom postavení voči druhej strane sporu.

46. Odvolací súd poukazuje na to, že názorovú nejednotnosť v otázke pasívnej legitímácie žalovaného ukončilo práve žalobcom prezentované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/75/2015 zo dňa 23.3.2016 vydané približne dva roky pred späťvzatím žaloby žalobcom v konaní 18C/570/2012.

47. Z obsahu hore uvedeného spisu, ako už bolo uvedené vyššie, vyplýva, že žalobca bol zastúpený advokátom a jeho právny zástupca zbral žalobu späť na pojednávaní dňa 22.1.2018.

48. Nie je preto náležitým spôsobom vysvetlené, z akých dôvodov bol žalobca v konaní 18C/570/2012 v nevýhodnom postavení voči druhej strane sporu.

49. Keďže súd prvej inštancie svoje záver o spočívání premlčacej lehoty, riadnom pokračovaní v konaní sp. zn. 18C/570/2012, ako aj uplatnenie námietky premlčania žalovaným v rozpore s dobrými mravmi, náležitým a zákonným spôsobom nevysvetlil, možno konštatovať, že vydanie takéhoto nepreskúmateľného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

50. Obsahom náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 C.s.p. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie, sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

51. V tejto súvislosti je právne významné ust. § 220 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich hodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odvolanie rozsudku bolo presvedčivé. Obdobným spôsobom náležitosti odôvodnenia rozsudku upravovalo ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016.

52. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ust. § 220 ods. 2 C.s.p., dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti

svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

53. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa účastníkovi odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

54. Odvolací súd z uvedených dôvodov podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

55. Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť vznesenú námietku premlčania žalovaným a svoje závery v tomto smere náležite odôvodniť tak, aby zodpovedali zákonným kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C.s.p.

56. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

57. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).